

Zaaknummer : 01084583
Ons Kenmerk : ODH852014
Datum : 11 januari 2024

Besluit

artikel 7.17 van de Wet milieubeheer

Onderwerp

Op 16 oktober 2023 hebben wij een mededeling ontvangen als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm). De mededeling is ingediend in verband met de tegelijkertijd ingediende aanvraag in het kader van de Waterwet voor een vergunning voor het onttrekken en weer in de bodem brengen van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem. Het open bodemenergiesysteem zal worden toegepast voor de klimatisering van het nieuwe kantoor met acht bouwlagen voor het huisvesten van een deel van de ambtelijke organisaties voor de gemeente Dordrecht en de Drechtsteden, samen met Dordrecht Marketing/VVV en de bibliotheek. De locatie is gelegen aan de Spuiboulevard 220 te Dordrecht. Het betreft een activiteit waarvoor op grond van categorie 15.2 van onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) een m.e.r.-beoordeling benodigd is.

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van de Invoeringswet Omgevingswet is het oude recht, in dit geval de Wet milieubeheer, nog van toepassing op de onderhavige procedure.

Besluit

Wij besluiten dat voor de activiteit waarvoor de mededeling is gedaan geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen dit besluit wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidend schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 16 oktober 2023 hebben wij een mededeling ontvangen als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm). De mededeling is ingediend in verband met de tegelijkertijd ingediende aanvraag in het kader van de Waterwet voor een vergunning voor het onttrekken en retourneren van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem. Het open bodemenergiesysteem zal worden toegepast voor de klimatisering van het nieuwe kantoor met acht bouwlagen voor het huisvesten van een deel van de ambtelijke organisaties voor de gemeente Dordrecht en de Drechtsteden huisvesten, samen met Dordrecht Marketing/VVV en de bibliotheek. De locatie is gelegen aan de Spuiboulevard 220 te Dordrecht. Het betreft een activiteit waarvoor op grond van categorie 15.2 van onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) een m.e.r.-beoordeling benodigd is.

Bij de mededeling zijn de volgende stukken gevoegd:

- Melding m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit open bodemenergiesysteem Huis van de Stad en Regio Dordrecht, 71202/RoS/20231011, IF Technology B.V., 11 oktober 2023;
- Effectenstudie open bodemenergiesysteem Huis van de Stad en Regio Dordrecht, 71202/RoS/20231011, IF Technology B.V., 11 oktober 2023.

Toetsingskader en procedure

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van artikel 4.3 van de Invoeringswet Omgevingswet, blijft het oude recht in uw geval van toepassing. Gelet hierop is artikel 7.17, eerste lid, van de Wm toegepast op deze beschikking.

Adviezen

Bij deze procedure hebben wij betrokken:

- Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid.

Advies Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid

Op 8 november 2023 hebben wij per e-mailbericht een advies ontvangen van de Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid (hierna: OZHZ). De OZHZ geeft in haar advies aan dat zij heeft geconstateerd dat er binnen de geschematiseerde invloedssfeer van de bronnen geen diepe grondwaterverontreinigingen aanwezig zijn. Hierdoor is er geen sprake van beïnvloeding van grondwaterverontreinigingen. Zij wijst er verder op dat de beoogde bronnen wel aangelegd zullen worden in een sterk verontreinigde bodem en/of binnen gesaneerde terreindelen waar sprake is van nazorg. Zij geeft als aandachtspunt verder mee dat op de locatie een olieverontreiniging is waargenomen. Het is nog niet bekend op welke diepte de verontreiniging aanwezig is, of er sprake is van een mobiele verontreiniging en wat de omvang van de verontreiniging is. De bronnen mogen geen verplaatsing van deze olieverontreiniging teweeg brengen in de horizontale en verticale richting. Er dient door de aanvrager vóór aanvang van de aanleg van de bronnen aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de omvang en de mogelijke verspreiding van de olieverontreiniging. Concluderend heeft de OZHZ geen bezwaar tegen de aanleg van het beoogde bodemenergiesysteem, mits voldaan wordt aan de benodigde meldingen op grond van de Wet bodembescherming/Omgevingswet en rekening gehouden wordt met de aanwezige olieverontreiniging.

Onze reactie op het advies van de Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid

Wij willen erop wijzen dat de berekende grondwaterstandsveranderingen alsook de stijghoogteveranderingen in het eerste watervoerende pakket zeer beperkt zijn (<0,01 m). Ook is de booraannemer verplicht zich te houden aan het SIKB BRL protocol 2101, Mechanisch boren. Omdat de grondwaterstandsveranderingen kleiner zijn dan < 0,01m en er gebruik zal worden gemaakt van het SIKB BRL protocol 2101, verwachten wij niet dat het beoogde bodemenergiesysteem een verplaatsing van de verontreiniging zal veroorzaken.

Echter, door het vóórkomen van de olieverontreiniging op de beoogde locatie vindt de OZHZ dat er aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd dient te worden op de locatie naar de omvang en de mogelijke verspreiding van de olieverontreiniging. Wij adviseren de aanvrager om voor aanvang van de werkzaamheden ten behoeve van een eventueel te verrichten bodemonderzoek contact op te nemen met de OZHZ.

M.e.r. beoordeling

M.e.r.- (beoordelings)plicht (onder drempelwaarden D-lijst)

De activiteit valt onder onderdeel D onder 15.2 van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Nu de drempelwaarde van de daarin vermelde categorie van gevallen niet wordt overschreden moeten wij als bevoegd gezag, gelet op artikel 2, vijfde lid, tweede volzin en onder b, van het Besluit m.e.r., toepassing geven aan de regels voor een m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 7.16, 7.17, eerste tot en met vierde lid, 7.18, 7.19, eerste en tweede lid, en 7.20a van de Wet milieubeheer. Dit betekent onder meer dat wij als bevoegd gezag bij onze beslissing rekening moeten houden met de relevante criteria genoemd in bijlage III bij de mer-richtlijn: Richtlijn 2011/92/ELI van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2012, L 26) als niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Bij deze criteria dienen wij te kijken naar 1) de kenmerken van het project, 2) de plaats van het project, 3) de kenmerken van het potentiële effect.

Om de mogelijke effecten van het beoogde open bodemenergiesysteem op omgevingsbelangen te bepalen, is de aanmeldnotitie (Melding m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit open bodemenergiesysteem Huis van de Stad en Regio Dordrecht, 71202/RoS/20231011, IF Technology B.V., 11 oktober 2023) opgesteld.

Aan de hand van de mededeling hebben wij het volgende geconstateerd:

1. Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project is in het bijzonder in overweging genomen de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Het project betreft een beoogde aanleg en het in werking stellen en houden van een bodemenergiesysteem. Er wordt voorzien in een open bodemenergiesysteem dat zal bestaan uit twee doubletten elk met een warm en koud bronfilter, waarbij de filters in het derde watervoerende pakket op een diepte van 95-148 m-mv worden beoogd. De minimale filterlengte zal 20 m bedragen. In de winterperiode (verwarmingsperioden) wordt maximaal 112.500 m³ grondwater onttrokken aan de warme bron en, na afkoeling tot gemiddeld circa 8°C, in de koude bron geïnfiltreerd. In de zomerperiode (koelperioden) wordt eveneens maximaal 112.500 m³ grondwater opgepompt uit de koude bron en, na opwarming tot gemiddeld 16 °C, in de warme bron geïnfiltreerd. De maximale infiltratietemperatuur bedraagt 25°C en de minimale infiltratietemperatuur bedraagt 5°C. Het maximale debiet bedraagt in zowel de winter- als zomerperiode 108 m³ per uur.

Energiebesparing en emissiereductie

De berekende besparing in het primair energiegebruik behorende bij deze vergunningaanvraag bedraagt 1.542 GJ per jaar en komt neer op een energiebesparing van 69%. Deze energiebesparing resulteert in een jaarlijkse emissiereductie van 76 ton (62%) koolstofdioxide (CO₂) en 92 kg (82%) stikstofoxiden (NO_x).

Productie van afvalstoffen

Bij het aanleggen van het bodemenergiesysteem komt naar verwachting 8.640 m³ ontwikkelwater vrij. Dit grondwater is zoet. Toestemming voor lozen op het riool wordt in een later stadium van het project aangevraagd bij de gemeente of het waterschap.

Spuihoeveelheid

In verband met preventief onderhoud van de bronnen worden deze een aantal keer per jaar gespuid. Bij deze actie wordt uit de bronfilters enige tijd grondwater onttrokken met het maximale debiet. Per jaar wordt niet meer dan 864 m³ grondwater gespuid. Op dit moment is nog niet bekend hoe met het spuiwater zal worden omgegaan. Indien geloosd gaat worden op het riool of oppervlaktewater, wordt in een later stadium van het project toestemming bij de gemeente of het waterschap gevraagd. Een andere optie is het terugbrengen van grondwater in de bodem, waarbij grondwater uit de bronfilters opgepompt wordt en via een onderhoudsfilter in de bypass van het leidingcircuit in het andere bronfilter wordt geïnjecteerd. Hierbij komt geen grondwater vrij dat geloosd moet worden. Volledigheidshalve wordt deze optie binnen deze vergunningaanvraag meegenomen.

2. Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn is in het bijzonder in overweging genomen het bestaande grondgebruik, de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied, het opnamevermogen van het natuurlijke milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende type gebieden:

- wetlands;
- kustgebieden;
- berg- en bosgebieden;
- reservaten en natuurparken;
- gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
- speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens richtlijn 79/409/EEG en richtlijn 92/43/EEG;
- gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
- landschappen van historische, cultureel of archeologisch belang.

De beoogde locatie van het bodemenergiesysteem ligt niet in een waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied of boringsvrije zone van een grondwaterbeschermingsgebied. Echter, de hydrologische invloeden in het derde watervoerende pakket van het beoogde bodemenergiesysteem reiken wel tot in het ten noordwesten van de locatie gelegen grondwaterwingebied te Zwijndrecht met Grondwaterpompstation Elzengors. Het Grondwaterpompstation bestaat uit twee wingebieden genaamd Noordpark en Ringdijk. Voor het nagaan van de effecten op de drinkwaterwinning van Elzengors zijn door de gemachtigde de cumulatieve hydrologische effecten in kaart gebracht die zijn opgenomen onder het kopje 'kenmerken van het potentiële effect'.

De projectlocatie van Huis van de Stad en Regio Dordrecht valt ook binnen een gebied met een hoge archeologische verwachtingswaarde. Voorafgaand aan een vergunningplichtige bodemingreep dieper dan 40 cm beneden maaiveld (straat- of terreinniveau) of gerekend vanaf bestaande keldervloeren dient als vooronderzoek een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd en gerapporteerd te worden. De invloed op de grondwaterstand is zo gering (< 0,01 m) dat het open bodemenergiesysteem geen invloed heeft op de aanwezige cultuurhistorie en archeologische waarden. Het open bodemenergiesysteem ligt niet in een aardkundig waardevol gebied.

3. Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project is in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging genomen het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking), het grensoverschrijdende karakter van het effect, de orde van grootte en de complexiteit van het effect, de waarschijnlijkheid van het effect, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Hydrologische effecten

In het pakket waarin de filters zijn beoogd, het derde watervoerende pakket, is de berekende stijghoogteverandering maximaal 5,38 m en reikt het hydrologische invloedsgebied tot maximaal 1.205 m. Ook in het tweede watervoerende pakket is er sprake van hydrologische effecten. Betreffende de stijghoogteverandering is er een maximale stijghoogte van 0,06 m gerapporteerd en het maximale hydrologische invloedsgebied is 520 m. De grondwaterstandverandering en de stijghoogteverandering in het eerste watervoerende pakket zijn verwaarloosbaar klein (<0,01 m).

Binnen het hydrologische invloedsgebied van het beoogde bodemenergiesysteem liggen de bronnen van het Stadhuis, Gebouw de Holland en Beryllus Warenhuis. De maximale berekende stijghoogteverandering in het gecombineerde 2^e/3^e watervoerende pakket van het bodemenergiesysteem van het Stadhuis bedraagt 0,34 m. Voor de bodemenergiesystemen van het Gebouw de Holland (derde watervoerende pakket) en Beryllus Warenhuis (gecombineerde 2^e/3^e watervoerende pakket) zijn de stijghoogteveranderingen respectievelijk 0,09 m en 0,04 m.

Het invloedsgebied van het beoogde systeem reikt tot in het grondwaterbeschermingsgebied Zwijndrecht dat ten noordwesten van de beoogde locatie ligt. In het grondwaterbeschermingsgebied ligt de drinkwaterwinning Elzengors met de winlocaties Ringdijk en Noordpark. Er wordt 877.000 m³ grondwater per jaar gewonnen bij de Ringdijk, op een diepte van 50 tot 70 m-NAP (twee putten met maximaal 25 m³/uur per put) en op een diepte van 100 tot 125 m-NAP (twee putten met maximaal 25 m³/uur per put) en 3.000.000 m³ grondwater per jaar bij locatie Noordpark, op 15 tot 22 m-NAP (tien putten), 50 tot 70 m-NAP (vijf putten) en 100 tot 125 m-NAP (tien putten) ook met maximaal debiet van 25 m³/uur per put. Voor het nagaan van de effecten op de drinkwaterwinning van Elzengors zijn door de gemachtigde de cumulatieve hydrologische effecten in kaart gebracht. Voor de drinkwaterwinning zijn in het model de twee winlocaties toegevoegd met de onttrekkingshoeveelheden alsook de dieptes. Daarnaast is voor een worst-case benadering de infiltratie van de Oude Maas niet meegenomen in de effectenberekening. Uit de berekeningen is gebleken dat het effect van het open bodemenergiesysteem van het Huis van de Stad en Regio Dordrecht op de drinkwaterwingebieden dusdanig beperkt is, dat de winning op deze gebieden hydrologisch niet beperkt wordt.

Verzilting

Op de projectlocatie bevindt het zoet-brak grensvlak zich in het derde watervoerende pakket tussen 160-180 m-mv en het brak-zout grensvlak in het derde watervoerende pakket vanaf 180 tot 190 m-mv. Het derde watervoerende pakket bevat derhalve zoet, brak en zout grondwater. Vanwege een hoge weerstand (tegen verticale stroming) tussen de bronfilters en het grensvlak, door de vele aanwezige kleilagen en de bijmenging van silt en klei, zal de stijghoogteverandering volgens de modelberekeningen ter hoogte van de zoet-/brak en brak-/zoutgrensvlakken niet significant zijn. Vanwege de beperkte stijghoogteveranderingen ter hoogte van de grensvlakken wordt daarom verwacht dat er geen sprake is van verzilting, omdat er geen significante invloed wordt verwacht op de ligging van de grensvlakken. Om te waarborgen dat de verticale hydrologische effecten niet groter zullen zijn dan in de aanmeldnotitie en effectenstudie vermeld en er geen sprake zal zijn van verzilting, zullen bij eventuele vergunningverlening in het kader van de Waterwet aanvullende voorwaarden opgenomen worden in de beschikking. Er zal in de vergunning een voorwaarde opgenomen worden over een grondwateronttrekkings- en retourneringsproef om te bepalen of de stijghoogteveranderingen niet groter zijn dan in de effectenstudie is vermeld. Ook zal daarin een voorwaarde opgenomen worden over het frequenter monitoren van de chlorideconcentratie.

Hydrothermische effecten

Het hydrothermische invloedsgebied is het gebied ter hoogte van de gemodelleerde bronfilters waarbinnen de berekende temperatuur na 20 jaar minimaal 0,5°C afwijkt van de natuurlijke grondwatertemperatuur (12,5°C). Het hydrothermische invloedsgebied van het open bodemenergiesysteem reikt na 20 jaar tot maximaal 85 m van de bronnen. Binnen het berekende thermische invloedsgebied bevinden zich geen gesloten bodemenergiesystemen. Van negatieve beïnvloeding van gesloten bodemenergiesystemen is daarom geen sprake.

Zettingen

De maximale eindzetting die optreedt in de ondergrond is 11 mm en het maximale zettingsverhang is 1 m per 2.500 m. De berekende maximale eindzetting ter hoogte van de spoorlijnen van 1 mm en de daarmee gepaard gaande verschilzetting van 1 m per 765.000 m veroorzaakt geen schade aan het spoor. De berekende maximale eindzetting ter hoogte van de waterkering van 2 mm en de daarmee gepaard gaande verschilzetting van 1 m per 1.100.000 m veroorzaakt geen schade aan het spoor. De berekende maximale eindzetting ter hoogte van de hoofdwatgang H05814 van 4 mm en de daarmee gepaard gaande verschilzetting van 1 m per 25.000 m veroorzaakt naar verwachting geen noemenswaardige zettingen aan de hoofdwatgang H05814.

Conclusie

Uit de op 16 oktober 2023 ingediende stukken blijkt dat niet verwacht mag worden dat de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect zullen leiden tot significant nadelige effecten voor omgevingsbelangen. Gelet hierop overwegen wij dat naar aanleiding van de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben.

Nu uitgesloten kan worden dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, is er geen aanleiding om een milieueffectrapport op te stellen.